

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра соціальної роботи та реабілітації

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан гуманітарно-педагогічного факультету
к. філос. н. доцент
І.М. Савицька
2023 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри соціальної роботи
та реабілітації

Протокол № 3 від "31" 01. 2023 р.

Завідувач кафедри
І.В. Сопівник

РОБОЧА ПРОГРАМА
проведення виробничої (переддипломної) практики для фахівців
ОКР «Бакалавр» зі спеціальності 231 «Соціальна робота»
третього року навчання

Розробила: к.пед.н.,
ст. викладач кафедри соціальної роботи та реабілітації
Н.О. Бондаренко

Київ 2023

ЗМІСТ

Анотація програми практики	
Мета і завдання виробничої (переддипломної) практики в соціальних установах	
Компетентності	
Орієнтовний тематичний план	
Зміст виробничої (переддипломної практики)	
Бази практик	
Організація практики	
Додатки	

АНОТАЦІЯ ПРОГРАМИ ПРАКТИКИ

У сучасних умовах значно зростають вимоги до вдосконалення практичної підготовки фахівців у закладах вищої освіти. Одним із напрямків вирішення цієї проблеми є впровадження у навчальний процес системи поетапної практичної підготовки студентів із послідовним нарощуванням рівня професійних знань і практичних умінь і навичок.

Виробнича (соціально-педагогічна) практика в соціальних установах є однією зі складових загальної підготовки здобувачів вищої освіти ОПІ «Соціальна робота» першого (бакалаврського) рівня, що обумовлено у концепції підготовки цих фахівців у Національному університеті біоресурсів і природокористування України. Виробнича практика займає центральне місце у фаховій підготовці, оскільки вона безпосередньо спрямована на формування навичок професійної діяльності, необхідних для виконання конкретної соціальної роботи в реальних умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

Загальною метою виробничої (соціально-педагогічної) практики в соціальних установах є формування у студентів у виробничих умовах знань, умінь і навичок шляхом здійснення ними соціально-педагогічної роботи у соціально-педагогічних установах.

Практика здійснюється на базах, максимально наближених до майбутньої професійної діяльності: соціальних установах для молоді, навчальних закладах, позанавчальних установах різного напрямку, установах у справах неповнолітніх, територіальних центрах обслуговування старих непрацездатних громадян, приймальниках-розподільниках для неповнолітніх, реабілітаційних центрах, управліннях соціального захисту населення.

Виробнича (соціально-педагогічна) практика в соціальних установах проводиться зі студентами на основі укладених договорів на базах практики з метою практичного навчання. Термін практики – 4 тижнів (150 годин). (Кількість кредитів / годин - 5/150 год. Практичні заняття - 90 год. Самостійна робота - 60 год. Форма підсумкового контролю - залік семестр – 4. Навчальних тижнів – 4.)

Організація практичної підготовки здобувачів вищої освіти регламентується «Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженим наказом Міністерства освіти України від 8. 04. 1993 р. № 93 та «Положенням про практичне навчання студентів НУБіП України», «Тимчасовий порядок проведення практичного навчання студентів НУБіП України».

МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИРОБНИЧОЇ (ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ) ПРАКТИКИ В СОЦІАЛЬНИХ УСТАНОВАХ

Метою дисципліни виробничої (соціально-педагогічної) практики в соціальних установах є оволодіння студентами професійними соціально-педагогічними вміннями у виробничих умовах, що передбачає застосування сучасних методів, форм і засобів професійної діяльності, а також формування професійно-особистісних якостей.

Метою виробничої (соціально-педагогічної) практики в соціальних установах є реалізація практичного етапу підготовки молодших спеціалістів за спеціальністю «Соціальна робота».

Головна увага в процесі підготовки, організації та проведення практики в соціальних установах має приділятися:

- перевірі та інтеграції професійних знань;
- збільшенню обсягу та підвищенню якості професійних умінь та навичок у процесі опанування провідними технологіями соціальної роботи;
- оволодінню способами відкритого професійного мислення, за якого засвоюється все доцільне з вітчизняного та світового досвіду соціальної роботи.

Готовність студентів до проходження виробничої (соціально-педагогічної) практики в соціальних установах визначається:

Знаннями:

- основних джерел та прав соціального захисту;
- нормативно-правових актів, що регулюють здійснення соціального захисту різних категорій населення;
- причин, які зумовлюють формування та розвиток системи соціального захисту населення;
- історичних аспектів становлення соціальної роботи та соціального права в Україні та за рубежом;
- сучасних теорій та технологій соціальної роботи та соціального забезпечення;
- методів та форм здійснення соціальної роботи та соціально-правового захисту населення.

Вміннями:

- характеризувати документи правового поля України, призначені для захисту прав та інтересів соціально незахищених категорій населення;
- аналізувати основні законодавчі акти із захисту прав різних категорій населення;
- використовувати нормативно-правові документи в соціальній діяльності у різних соціальних інститутах;
- надавати консультаційну, посередницьку, представницьку допомогу соціально-незахищеним категоріям населення;
- аналізувати та розв'язувати ситуації у сфері соціального захисту населення.

У результаті проходження виробничої (соціально-педагогічної) практики в соціальних установах студенти закріплюють теоретичні знання, отримані під час вивчення дисциплін «Педагогіка», «Соціальна педагогіка», «Психологія», «Етика соціально-педагогічної діяльності», «Соціально-педагогічна

профілактика правопорушень», «Психолого-педагогічні засади міжособистісного спілкування» та формують професійні соціально-педагогічні вміння.

Досягнення мети практики передбачає виконання таких професійних функцій: гностичної; комунікативної; організаторської; діагностичної; прогностичної; посередницької; охоронно-захисної; попереджувально-профілактичної; соціально-терапевтичної; корекційно-реабілітаційної.

Завданнями дисципліни виробничої (соціально-педагогічної) практики в соціальних установах є:

- удосконалення теоретичних знань і встановлення їх зв'язку з практичною діяльністю соціального працівника;
- апробація технологічних моделей діяльності соціального працівника;
- розвинення професійних якостей соціального працівника: милосердя, доброти, емпатії, готовності прийти на допомогу та інших;
- створення умов для розвитку творчого мислення студентів, підвищення їхньої наукової та професійної компетентності;
- адаптація студентів до обраної професії;
- знайомство з різними типами й видами соціальних інститутів, які надають соціально-педагогічну допомогу дітям і молоді;
- знайомство з різними категоріями дітей і молоді, які мають соціально-педагогічні проблеми (діти з функціональними обмеженнями, діти, які залишилися без батьківського піклування), підліткові та молодіжні групи ризику, діти і молодь, схильні до адекватної поведінки;
- на основі теоретичних знань про формування системи професійних умінь і навичок (комунікативних, організаторських, діагностичних, проєктивних, гностичних тощо);
- оволодіння професійними функціями (комунікативною, організаторською, прогностичною, охоронно-захисною, діагностичною, попереджувально-профілактичною, корекційно-реабілітаційною, соціально-терапевтичною);
- розвиток професійно-значущих і професійно-особистісних якостей соціального педагога;
- розвиток творчості у вирішенні професійних завдань.

Об'єктами соціально-педагогічного впливу є всі категорії споживачів, які потребують соціальної допомоги, підтримки, захисту, реабілітації. Такими категоріями є діти, учнівська та студентська молодь, діти-сироти і діти, які залишилися без піклування батьків, діти з вадами психофізичного розвитку і діти інваліди, молоді інваліди, діти і молодь, які мають відхилення у поведінці, дитячі й молодіжні громадські організації та об'єднання, обдаровані діти і молодь, багатодітні та неблагополучні сім'ї тощо.

Відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики бакалавра за напрямом підготовки «Соціальна педагогіка», студент під час цієї практики повинен сформувати такі вміння:

- *гностичні* (вивчати особистість вихованців, колектив, окремі соціальні групи, батьків; аналізувати й оцінювати зміст виховного матеріалу; впроваджувати нові педагогічні технології, різні форми інновацій у соціальнопедагогічний процес);

- *комунікативні* (добирати оптимальні засоби та прийоми спілкування; аналізувати зміст функцій спілкування; виявляти сутність і особливості комунікативної діяльності з різними соціальними групами);

- *організаторські* (визначити пріоритетні напрями діяльності, планувати соціально-педагогічну діяльність; оптимально розподіляти функціональні обов'язки учасників соціалізуючого процесу й визначати способи їхньої координації та контролю; визначити оптимальні шляхи організації різних видів діяльності груп у мікросоціумі; виявляти особливості організації роботи з різними соціальними групами);

- *діагностичні* (створювати програми психолого-педагогічної діагностики; визначати напрямки діагностики, впроваджувати наукові методи та принципи діагностики; розробляти програми діагностування; обробляти та систематизувати результати діагностування);

- *прогностичні* (прогнозувати професійну діяльність; виявляти особливості прогнозування різних напрямів діяльності; аналізувати здобуті результати педагогічного процесу і передбачувати зміни);

- *посередницькі* (здійснювати правовий захист клієнтів; виявляти шляхи та зміст взаємодії різних установ у приході вирішення соціально-педагогічних проблем);

- *охоронно-захисні* (диференціювати обов'язки сім'ї, школи, виховних інститутів; вивчати й аналізувати правові акти щодо захисту дітей і молоді);

- *попереджувально-профілактичні* (виявляти особливості та закономірності девіантної поведінки підлітків і молоді; застосовувати ефективні форми соціальнопрофілактичної роботи; використовувати методи заохочення та покарання на засадах гуманізму; виявляти вплив шкідливих звичок та асоціальних форм поведінки на життєдіяльність особистості; створювати інформаційно-методичні матеріали щодо формування здорового способу життя на допомогу фахівцям).

КОМПЕТЕНТНОСТІ

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність					
Здатність вирішувати типові та складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у професійній діяльності із застосуванням положень, теорій та методів психологічних, соціальних та педагогічних наук.					
Загальні компетентності					

1	Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько-свідомо	Свої соціальні та громадянські права та обов'язки	Формувати свою громадянську свідомість, вміти діяти відповідно до неї	Здатність донести свою громадську та соціальну позицію	Нести відповідати за свою громадянську позицію та діяльність
2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	Методи реалізації знань у вирішенні практичних питань	Вміти використовувати фахові знання для вирішення практичних ситуацій	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності	Нести відповідальність за своєчасність прийнятих рішень
3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і бути сучасно навченим	Знати сучасні тенденції розвитку освіти та аналізувати їх	Вміти проводити аналіз професійної інформації, приймати обґрунтовані рішення, набувати сучасні знання	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань
4	Знання та розуміння предметної області та розуміння професії	Розуміння структури та особливості професійної діяльності	Здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтегра	Формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності	Нести відповідальність за професійний розвиток з високим рівнем автономності

			ції знань		
Спеціальні (фахові, предметні)					
1	Здатність застосовувати знання у вирішенні складних соціальних і психологічних ситуацій	Сутність психологічного процесу; особливості форм, методів і засобів організації соціально-психологічної допомоги	Використовувати на практиці і фахові знання для рішення складних соціальних і психологічних ситуацій; створювати емоційно-	Встановлювати доцільні відносини між суб'єктами професійно-педагогічної діяльності	Нести відповідальність за грамотність та своєчасність у прийнятті рішень щодо планування та організації соціально-психологічної допомоги

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ПРОГРАМИ ПРАКТИКИ

Кількість кредитів / годин - 5/150 год.

Практичні заняття - 90 год.

Самостійна робота - 60 год.

Форма підсумкового контролю - залік семестр - 4

Навчальних тижнів – 4

ОРІЄНТОВНИЙ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИКИ

№ п/п	Зміст і види робіт	Термін роботи
1.	Участь у настановчій конференції з питань організації і проведення практики на базі Університету (отримання щоденника та завдань практики, направлення на практику). Настановчі збори на місцях практики. Знайомство з керівниками установи, керівником від бази практики, персоналом.	6 год.
2.	Складання індивідуального плану роботи на весь період практики (спільно з керівником від бази практики). Вивчення нормативно-правової документації. Проходження інструктажу з техніки безпеки. Ознайомлення з місцем і графіком роботи. Ознайомлення і діяльністю установи, її метою, змістом роботи, завданнями та напрямками діяльності,	16 год.

	структурою діяльності. Вивчення плану роботи та результативних показників здійснення соціальної роботи установи	
3.	Виконання різних видів робіт відповідно до визначених завдань практики та плану роботи установи. Участь у розробці змісту та сценаріїв соціально-педагогічних заходів відповідно до плану роботи установи.	16 год.
4.	Аналіз результатів діагностики. Визначення за результатами діагностики пріоритетних напрямків роботи.	24 год.
5.	Розробка плану та методичного забезпечення виховної роботи загальноосвітнього закладу на 2019-2020 навчальний рік.	8 год.
6.	Виконання різних робіт відповідно до визначених завдань практики та плану роботи установи.	Протягом практики
7.	Виконання індивідуальної завдання. Підготовка звіту про проходження виробничої практики.	16 год.
8.	Захист звіту практики	4 год.

ЗМІСТ ВИРОБНИЧОЇ (ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ) ПРАКТИКИ В СОЦІАЛЬНИХ УСТАНОВАХ

Зміст практики в соціальних установах обумовлюється провідними видами діяльності, які забезпечують реалізацію професійних функцій соціальним працівником: профілактична діяльність, кризове втручання, реабілітація.

Практичне навчання студентів в залежності від задач практики здійснюється як у навчальному закладі, так і в органах місцевого самоврядування, на виробничих підприємствах, в органах соціального захисту населення.

Вибір бази практики здійснюється з урахуванням:

- можливості бази практики організувати належні умови для проходження практики студентами і забезпечити кваліфіковане керівництво практикою досвідченими спеціалістами;
- стану організації соціальної роботи на базі практики;
- науково-дослідницьких інтересів студента.

Основними базами практики студентів обрано:

- органи праці та соціального захисту населення;
- центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;
- територіальні центри соціального обслуговування одиноких громадян похилого віку та інвалідів;

- відділення соціально-побутової реабілітації дітей та молодих людей з інвалідністю;
- притулки для неповнолітніх;
- служби у справах дітей;
- будинки-інтернати;
- центри зайнятості.

Зважаючи на вищевказане, практика в соціальних установах містить наступні напрями діяльності:

- охоронно-захисний: передбачає вивчення всього арсеналу правових норм фахової діяльності;
- діагностичний: здійснення діагностики особливостей сприйняття клієнтом (цільовою групою або певними агентами соціалізації) проблеми реалізації та захисту власних прав шляхом використання пакету відповідних методик;
- профілактичний: відпрацювання професійних умінь та навичок майбутнього соціального працівника щодо приведення в дію соціальних та правових механізмів в ситуаціях соціальної взаємодії;
- терапевтичний: організація та надання соціотерапевтичної допомоги тим, хто її потребує;
- аналітичний: аналіз змісту планування діяльності соціального працівника певної установи; визначення специфіки і технології складання різних видів планів (перспективний, календарний, поточний); аналіз змісту певних технологій соціальної роботи та соціально-правового захисту; здійснення самоаналізу діяльності; опанування технологією аналізу успішності діяльності фахівця соціальної установи.

Під час практики студенти виконують певні доручення, забезпечують конкретну ділянку роботи під безпосереднім керівництвом соціального працівника, до якого вони прикріплені, а також керівника практики від навчального закладу. Студенти проходять практику відповідно до розкладу роботи закладу, залучаються адміністрацією до здійснення певної діяльності, яка повинна відповідати профілю навчання.

Студенти під час практики:

- ознайомлюються з діяльністю установи (бази практики), її метою, змістом роботи, завданнями, напрямками, структурою діяльності;
- вивчають нормативно-правову документацію установи;
- відвідують та аналізують соціально-педагогічні заходи, що проводяться працівниками установи;
- беруть участь у розробці змісту та сценаріїв соціально-педагогічних заходів відповідно до плану роботи установи;
- беруть участь у проведенні соціально-педагогічних заходів відповідно до плану роботи установи;
- аналізують соціально-педагогічні проблеми, що виникли в установі під час практики, обґрунтовують шляхи їх вирішення.

Основними *завданнями* для студентів, які проходять виробничу практику в *Центрах соціальних служб, є такі:*

1. Розробити і реалізувати комплекс заходів із виховання, освіти, розвитку й соціального захисту дітей і молоді, з якими працює Центр у період практики.
2. Вивчити психолого-медико-педагогічні особливості особистості, дітей і молоді, їхнє мікросередовище, умови життя.
3. Виявити інтереси й потреби, труднощі і проблеми, конфліктні ситуації, відхилення у поведінці дітей і молоді та своєчасно надавати їм соціальну допомогу і підтримку.
4. Визначити завдання, розробити форми, та методи соціально-педагогічної роботи, способи вирішення особистих і соціальних проблем, вживати заходів щодо соціального захисту та соціальної допомоги, реалізації прав і свобод дітей і молоді.
5. Розробити різні види соціально цінної діяльності дітей, молоді і дорослих, заходи, спрямовані на розвиток соціальних ініціатив, реалізацію соціальних проектів і програм, брати участь у їхній розробці та реалізації.

Основними *завданнями* для студентів, які проходять виробничу практику в *навчально-освітніх закладах для дітей і молоді, є такі:*

1. Розробити модель системи соціально-педагогічного патронажу дітей і молоді в системі освіти;
2. Здійснювати посередництво між освітніми установами, сім'ями, державними установами, громадськими організаціями, відділами соціального захисту неповнолітніх, органами територіального самоврядування, громадськістю; організувати їхню взаємодію, об'єднання зусиль із метою створення в соціальному середовищі умов для всебічного розвитку дітей, підлітків як особистостей, їхнього благополуччя в мікросоціумі;
3. Здійснювати соціально необхідну роботу щодо організації спілкування дітей, молоді, дорослих за місцем проживання, в мікрорайоні, сімейно-сусідських спільнотах;
4. Сприяти участі вихованців у науковій, технічній, художній творчості, спортивній, суспільно-корисній діяльності, виявляти їхні задатки та розкривати здібності;
5. Забезпечувати захист прав дітей у суспільстві, надавати допомогу в період соціального і професійного визначення особистості, дбати про професійне самовизначення та соціальну адаптацію молоді;
6. Сприяти подоланню особистісних, міжособистісних, внутрішньо-сімейних конфліктів;
7. Залучати громадські організації, творчі спілки, окремих громадян до культурно-освітньої, профілактико-виховної, спортивно-оздоровчої та інших видів роботи;
8. Надавати необхідну консультативну психолого-педагогічну допомогу дітям, підліткам, які потребують піклування і підтримки (діти з обмеженими фізичними можливостями, сироти, напівсироти, діти-інваліди); дитячим, молодіжним об'єднанням, угрупованням.
9. Виховувати повагу до батьків, жінки, культурно-національних цінностей, духовних, історичних цінностей України;

10. Здійснювати профілактичну роботу щодо запобігання вживанню дітьми та молоддю алкоголю, наркотичних речовин, інших шкідливих звичок, пропагувати здоровий спосіб життя;

11. Займатися профілактикою правопорушень неповнолітніх, дитячого побутового, дорожньо-транспортного травматизму;

12. Здійснювати корекцію відхилень у поведінці школярів, молоді;

13. Проводити профілактичну роботу з попередження девіантної поведінки, а також розробляти програми та проекти роботи з “дітьми вулиці”.

14. Сприяти проявам ініціативи, активізації суб’єктної позиції вихованців.

15. Брати участь у методичних семінарах, заняттях методичних об’єднань соціальних педагогів, психологів, учителів, коли вирішується питання про захист інтересів дітей і підлітків.

16. Проводити соціально-психологічне обстеження, надавати консультативну допомогу дітям та батькам з багатодітних, неповних, неблагонадійних та інших проблемних сімей.

Поточними та підсумковими завданнями виробничої (соціально-педагогічної) практики в органах соціального захисту населення є:

1. Ознайомлення з базою практики та її характеристика.

2. Вивчення планів роботи установи (організації) або конкретного фахівця, що займається питаннями соціального захисту.

3. Безпосередня участь в роботі установи, згідно з планом її роботи.

4. Вивчення нормативно-правової бази захисту інтересів клієнтів у даній установі (закладі).

5. Аналіз досвіду (методів, технологій, форм) діяльності установи щодо реалізації охоронно-захисної функції:

- діагностична робота з клієнтами (певною категорією клієнтів);

- технології втручання та соціального супроводу з певною категорією клієнтів;

- характеристика звітно-облікової документації роботи з певною категорією клієнтів.

1. Проведення індивідуальних та групових заходів (відповідно до плану роботи установи та з урахуванням потреб та інтересів клієнтів):

- з профілактичною метою (роз’яснювальна, тренінгова робота);

- з корекційною метою (організація і надання соціотерапевтичної допомоги – тренінги, бесіди, ігрова терапія - з метою відновлення нормальних взаємин з оточенням).

1. Розглянути та проаналізувати проблемну (конфліктну) ситуацію в системі відносин «клієнт - соціальний працівник», «клієнт – установа» або «установа – установа» та підготувати проект її вирішення.

2. Розробити етапи та технологію соціальної роботи з дисфункціональними сім’ями (спираючись на особливості діяльності соціальної служби бази практики).

3. Описати методику вивчення індивідуального випадку в системі роботи з правопорушниками та скласти опис конкретного індивідуального випадку.

4. Підготувати тематичну доповідь (аналіз проблеми та можливості її вирішення базою практики) для презентації на підсумковій конференції за однією з запропонованих тем:

5. Становлення та розвиток прав дитини.

6. Профілактика порушень прав певної категорії клієнтів соціальної роботи.

7. Організаційно-інформаційна робота соціальної служби.

8. Проблема соціально-правового захисту бездомної людини в роботі соціальних служб.

9. Стан реалізації завдань соціального захисту населення (на прикладі діяльності конкретної установи)

10. Види й форми соціального захисту.

11. Реформи у сфері соціального захисту в Україні протягом останніх 10 років.

12. Соціальна адаптація осіб, що відбули покарання.

13. Технології соціально-правового захисту різних категорій клієнтів:

- людей з функціональними обмеженнями (дорослих і дітей);
- учасників Великої вітчизняної війни та порівняних до них осіб;
- самотніх людей похилого віку і сімей, що складаються лише з пенсіонерів (за віком або інвалідністю);
- зареєстрованих біженців, вимушених переселенців;
- осіб, які постраждали внаслідок радіаційної дії;
- осіб, що повернулися з місць позбавлення волі, спеціальних навчально-виховних установ;
- осіб без певного місця проживання;
- сімей, що мають у складі осіб, які зловживають алкоголем чи вживають наркотичні речовини;
- сімей, що мають під опікою дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування;
- випускників дитячих будинків і шкіл-інтернатів (до досягнення матеріальної незалежності і соціальної зрілості);
- дітей, що усиротіли або залишилися без піклування батьків;
- дітей, що опинилися в умовах, що загрожують їх здоров'ю та розвитку;
- сімей з несприятливим психологічним кліматом, конфліктними відносинами.

Для студентів, які будуть проходити практику **в недержавній організації соціальної сфери у сільській місцевості** виконує такі **завдання**, як загальні для всіх баз практики, так і специфічні:

1. Аналізувати «Положення про діяльність недержавної організації соціальної сфери» та інших документів, що регламентують її діяльність;

2. Виявляти дітей і підлітків, які потребують допомоги, здійснювати процедуру легалізування дітей (узаконення, надання юридичного статусу особі), з цією метою проводити посередницьку роботу між освітніми установами, державною організацією соціальної сфери, відділами соціального захисту неповнолітніх, сільською радою, судами, громадськістю, організувати їхню взаємодію, об'єднання зусиль з метою створення умов для всебічного розвитку дітей, підлітків як особистостей;

3. Здійснювати соціально необхідну роботу щодо організації спілкування дітей, підлітків дорослих за місцем проживання, в селі (селищі), загальноосвітній школі. Сприяти подоланню особистісних, міжособистісних, внутрішньосімейних конфліктів та соціалізації дітей до нових умов проживання.

4. Забезпечувати медичне обслуговування вихованців недержавної організації: супроводжувати дітей на консультації до фахівців, планове обстеження як до місцевої амбулаторії, так і до районної поліклініки;

5. Проводити соціально-психологічне обстеження, надавати необхідну консультативну психолого-педагогічну допомогу дітям, підліткам, які потребують піклування і підтримки (діти з обмеженими фізичними можливостями, сироти, напівсироти, діти-інваліди, діти з девіантною поведінкою тощо);

6. Здійснювати профілактичну роботу щодо запобігання вживанню дітьми та підлітками алкоголю, наркотичних речовин, інших шкідливих звичкам, пропагувати здоровий спосіб життя, попереджувати девіантну поведінку, з цією

метою запрошувати фахівців села (селища), районного центру для проведення різнопланових виховних заходів;

7. Займатися профілактикою правопорушень неповнолітніх, дитячого побутового, дорожньо-транспортного травматизму;

8. Проводити бесіди про режим дня недержавної організації, кожного вихованця про ведення побуту в селі (селищі) тощо;

9. Здійснювати корекцію відхилень у поведінці дітей і підлітків, використовуючи методи психолого-педагогічної діагностики, зокрема метод терапії реальністю, казкотерапію тощо;

10. Сприяти участі вихованців у науковій, технічній, художній творчості, спортивній, суспільно-корисній діяльності села (селища), виявляти задатки й розкривати здібності молоді;

11. Надавати допомогу в період соціального і професійного визначення особистості, дбати про професійне самовизначення та соціальну адаптацію молоді;

12. Брати участь у реалізації гуманітарної допомоги, що здійснює недержавна організація (знайомство з місцевим населенням, розгляд різних життєвих ситуацій, ведення спостереження з метою попередження зловживань наданою допомогою, глибшого ознайомлення з життєвою ситуацією клієнтів);

13. Брати участь у методичних семінарах, заняттях методичних об'єднань соціальних педагогів, психологів, учителів місцевої школи, коли ставиться питання про захист інтересів дітей і підлітків недержавної організації;

14. Організовувати та проводити заходи, присвячені червоним датам календаря, релігійним святкам, традиційним святкам, що проводяться у сільській місцевості («Свято першого снопа», «Івана-Купала», «День села»), днів народження вихованців недержавної організації;

15. Допомогати дітям готуватися до уроків, поїздок на відпочинок у літній період.

Окрім цього, під час практики студенти виконують індивідуальні творчі завдання дослідницького характеру, зміст яких пов'язаний із соціальнопедагогічною спрямованістю цієї установи. Метою нашої роботи є

поглиблення знань студентів, отриманих під час вивчення ними теоретичних курсів.

Наведений перелік завдань носить інтегрований характер. Конкретний ряд завдань кожного студента визначається безпосередньо на базі практики у співпраці з керівником і фахівцем даної установи та узгоджується з керівником практики. Підсумком роботи студента щодо визначення конкретних завдань практики є індивідуальний план роботи практиканта (затверджений керівником практики та фахівцем, за яким закріплений студент).

БАЗИ ПРАКТИК

Практика студентів напряму підготовки «Соціальна педагогіка» проводиться на базах практики, які відповідають вимогам «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», а також «Тимчасовий порядок проведення практичного навчання студентів НУБіП України у весняному семестрі 2019-2020 н.р. в умовах карантину».

Із базами практики Університет завчасно укладає договір на її проведення.

Тривалість дії договору погоджується договірними сторонами.

Базами практики можуть бути:

- соціальні служби для молоді;
- навчально-освітні заклади для дітей і молоді (загальноосвітня школа, школа-дитячий садок, спеціалізована школа, гімназія, ліцей, колегіум, різні типи навчально-виховних комплексів, об'єднань), школи з профільними класами (поглиблене вивчення окремих предметів або початкової допрофільної підготовки);
- позашкільні заклади освіти;
- загальноосвітні навчальні заклади для дітей із вадами психофізичного розвитку;
- інтернати для дітей-інвалідів системи соціальної політики і праці;
- навчально-виховні заклади для дітей-сиріт і дітей, які залишилися без піклування батьків;
- служби у справах неповнолітніх;
- приймальники-розподільники для неповнолітніх органів внутрішніх справ;
- заклади соціального обслуговування літніх і непрацездатних громадян
- (інтернати, територіальні центри, служби соціального обслуговування);
- установи соціального захисту населення;
- недержавні організації соціальної сфери в сільській місцевості;
- Голосіївський районний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКИ

Відповідальність за організацію, проведення і контроль практики покладається на керівників від Університету.

Навчально-методичне керівництво та виконання програм практики забезпечує кафедра Соціальної роботи та реабілітації НУБіП України.

Безпосередню організацію практики та контроль за її проведенням здійснює керівник практики (НПП кафедри).

До керівництва практикою студентів залучаються досвідчені НПП кафедри та кваліфіковані фахівці від установ, організацій, закладів (баз практики).

До обов'язків керівника практики від Університету входить:

- забезпечення проведення всіх організаційних заходів перед виходом студентів на практику;
- інструктаж про порядок проходження практики інструктаж з охорони праці, зокрема з техніки безпеки; ознайомлення студентів з програмою практики;
- надання студентам-практикантам необхідної документації (направлення, щоденника, індивідуального завдання, методичних рекомендацій);
- узгодження питань щодо організації практики з керівником від бази практики;
- організація виконання індивідуальних завдань студентами;
- інструктаж студентів про звітність з практики: виконання практичних завдань, оформлення та подання письмового звіту, підготовка доповіді тощо;
- консультування студентів протягом проходження практики; методичне і наукове керівництво підготовкою звітів практики;
- подання на кафедрі письмового звіту про проведення практики із зауваженнями та пропозиціями щодо поліпшення практики.

Керівництво установи, організації, закладу (бази практики) доручає керувати практикою студентів кваліфікованому фахівцю відповідного напрямку.

До обов'язків керівника практики від бази практики входить:

- ознайомлення студентів із діяльністю установи (організації, закладу);
- забезпечення студентів робочими місцями;
- допомога студентам у підготовці звітів і виконанні програми практики;
- організація для студентів лекцій, практичних занять, бесід із провідними працівниками бази практики;
- організація переміщення практикантів у відділах і установах бази практики з метою формування комплексу практичних умінь і навичок у студентів за відповідними напрямами;
- методичне керівництво і консультування студентів-практикантів;
- контроль за виконанням студентами програми практики, дотриманням правил внутрішнього трудового розпорядку бази практики.

Студенти під час проходження практики зобов'язані:

- до початку практики одержати від керівника практики від університету консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;

- у повному обсязі виконувати всі завдання та вказівки керівників, передбачені програмою практики;
- вивчити і суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки та виробничої санітарії, внутрішнього розпорядку бази практики;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- вести щоденник практики;
- зібрати для виконання звіту необхідний матеріал; - вчасно здати і захистити звіт із практики.

Студент до початку практики повинен бути проінструктованим керівником практики від навчального закладу, а також отримати необхідні для проходження практики документи:

- направлення на практику;
- щоденник практики;
- індивідуальне завдання з практики.

Прибувши на базу практики, студент повинен подати щоденник керівнику від бази практики, пройти інструктаж із техніки безпеки і пожежної профілактики, ознайомитися з робочим місцем, правилами експлуатації оргтехніки й іншого устаткування, уточнити графік проходження практики та занести його до щоденника.

Під час практики студент щоденно стисло записує підсумки виконаної роботи за графіком. Записи щодо виконання індивідуальних завдань ведуться окремо.

Після закінчення практики щоденник разом зі звітом, відгуками та підписами керівників здаються на кафедру, яка забезпечує проходження практики.

База практики - Навчально-науковий центр виховної роботи та соціального розвитку НУБіП України

Зміст роботи та завдання

Організація практики

- 1) Прибуття на базу практики.
- 2) Участь у настановній нараді. Знайомство з керівництвом Центру, керівниками від бази практик.
- 3) Визначення місць і графіків роботи.
- 4) Проходження інструктажу з техніки безпеки.
- 5) Опрацювання анкети «Чого я хочу навчитись і що для мене надасть проходження практики в центрі»

Дослідження стану соціального розвитку НУБіП України

- 1) Ознайомлення з університетом і його інфраструктурою:
 - історія міста та університету
 - видатні постаті університету
 - географічне розташування університету
 - територіальне положення і відомче підпорядкування
 - загальна площа університету та його структура
 - розвиток інфраструктури та відповідність навчальних корпусів для навчання особами з фізичними обмеженнями та особами з інвалідністю

2) Складання соціального паспорту території університету
Аналіз стану соціального розвитку території університету
Ознайомлення з структурними підрозділами та відокремленими підрозділами університету, що розташовані по Україні, де здійснюється соціально-педагогічна робота

2) Характеристика специфіки роботи різних установ, які здійснюють соціально-педагогічну роботу* *

3) Складання соціального паспорту соціальних установ:
- історія створення структурних підрозділів університету (факультетів та ННІ)

- основна мета, завдання та напрями діяльності університету

- ознайомлення з документацією ННЦ ВР і СР

- ознайомлення із звітністю ННЦ ВР і СР

- кількість та функціональні обов'язки працівників Центру

База практики - Київський міський центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді

Зміст роботи та завдання

Організація практики

1) Прибуття на базу практики.

2) Участь у настановній нараді. Знайомство з керівництвом закладу, керівниками від бази практик.

3) Визначення місць і графіків роботи.

4) Проходження інструктажу з техніки безпеки.

5) Опрацювання анкети «Чого я хочу навчитись»

Дослідження стану соціального розвитку території

1) Ознайомлення з містом:

- історія міста

- видатні постаті

- географічне розташування

- територіальне положення

- загальна площа

- розвиток інфраструктури

2) Складання соціального паспорту території

Аналіз стану соціальних установ, розташованих в місті

1) Ознайомлення з різними типами установ, де здійснюється соціально-педагогічна робота

2) Характеристика специфіки роботи різних установ, які здійснюють соціально-педагогічну роботу

3) Складання соціального паспорту соціальних установ:

- історія створення установ

- основна мета, завдання та напрями діяльності установ

- ознайомлення з документацією установ

- ознайомлення із звітністю установ

- кількість та функціональні обов'язки працівників установ.

База практики - ТОВ «Дитячий оздоровчий заклад санаторного типу «Чайка»

Зміст роботи та завдання

Організація практики

1) Прибуття на базу практики.

2) Участь у настановній нараді. Знайомство з керівництвом закладу, керівниками практики.

3) Визначення місць і графіків роботи.

4) Проходження інструктажу з техніки безпеки.

5) Опрацювання анкети «Чого я хочу навчитись»

Дослідження станусоціального розвитку території

1) Ознайомлення з селом:

- історія села

- видатні постаті

- географічне розташування

- територіальне положення

- загальна площа

- віддаленість від обласних центрів

- розвиток інфраструктури

2) Складання соціального паспорту території

Аналіз стану ТОВ «ДОЗ СТ «Чайка»

1) Ознайомлення з документацією закладу, основними формами звітності про виконану роботу

2) Ознайомлення з методичною роботою закладу

3) Складання соціального паспорту закладу

Аналіз стану соціально-педагогічної роботи ТОВ «ДОЗ СТ «Чайка»

1) Ознайомлення з планом роботи закладу

2) Характеристика й аналіз заходів, які відбуваються у закладі

3) Взаємозв'язок методиста/вихователя з іншими організаціями (медична служба, психологічна служба тощо)

ДОКУМЕНТАЦІЯ, ОБЛІК, КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА ПРАКТИКИ

Під час практики студент працює за індивідуальним планом роботи і веде **щоденник**. У щоденнику відображається зміст проведеної студентом роботи, записуються спостереження, роздуми, а також зауваження керівників практики.

Після закінчення терміну проходження навчальної практики студенти подають таку документацію:

- щоденник практики;

- індивідуальний план;

- звіт про проведену роботу;

- творче завдання (реферат).

Документація здається керівнику практики.

Підсумки практики підводяться на завершальній конференції.

Звіт із практики повинен складатися з титульного аркушу, вступу, двох розділів, висновків, списку опрацьованих документів, додатків (за необхідністю).

Титульний аркуш оформляється відповідно до вимог і має бути підписаний студентом, керівниками практики та затверджений завідувачем кафедри, яка забезпечує проходження практики.

Зміст звіту з практики вміщує розширений опис виконаних завдань відповідно до тематичного плану та індивідуальних творчих завдань дослідницького характеру.

Щоденник з практики підписується керівниками та скріпляється печаткою від бази практики.

Загальні рекомендації щодо ведення щоденника

1. Щоденник повинен відображати всю роботу студента.
2. Студент зобов'язаний вчасно та регулярно вести записи в щоденнику виробничої соціально-педагогічної педагогічної практики.
3. У щоденнику мають бути відображенні:

- а) графік занять студентів-практикантів;
- б) аналіз відвіданих закладів, занять керівників практики зі студентами;
- в) аналіз індивідуальної діяльності студента-практиканта.

ОРІЄНТОВНА СТРУКТУРА ЗВІТУ СТУДЕНТА-ПРАКТИКАНТА ПРО ПРАКТИКУ

Титульний аркуш

Зміст

Вступ (актуальність, професійної діяльності, мета і завдання практики відповідно до конкретної установи, терміни та місце практики)

Розділ 1. (установа) як соціально-педагогічний інститут

1.1. Характеристика структури, функцій і завдань установи

1.2. План роботи установи на поточний рік

1.3. Організаційні форми та методи роботи соціальної установи

1.4. Загальна характеристика користувачів соціально-педагогічних послуг відповідної установи

**Розділ 2. Організація соціально-педагогічної роботи в _____
(установа) на період з _____ по _____**

2.1. Соціально-педагогічна характеристика заходів, проведених установою (2 - індивідуальний та груповий)

2.2. Аналіз соціально-педагогічних ситуацій (2) (під час практичної діяльності студентів) та шляхів їхнього вирішення (2 ситуації)

2.3. Сценарії соціально-педагогічних заходів, що готувалися за безпосередньої участі практиканта (2 сценарії)

2.4. Аналіз результатів проведених заходів, що здійснювалися за безпосередньої участі практиканта (2 заходи)

2.5. Аналіз результатів здійсненого соціального супроводу

Розділ 3. Дослідження проблеми _____

(відповідно до індивідуального завдання)

Висновки та пропозиції

Список використаних літературних джерел (стосовно виконання індивідуальних творчих завдань дослідницького характеру)

Додатки

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Підсумок практики. Підсумком проходження студентом виробничої соціально-педагогічної практики є виконані належним чином поставлені тематичні та індивідуальні завдання безпосередньо на базах практик під керівництвом керівників практики (від університету та бази практики).

Після закінчення терміну практики студенти письмово звітують про виконання програми й індивідуальних завдань. Загальна форма звітності студента за практику – подання письмового звіту та щоденника практики, підписаних і оцінених безпосередньо керівниками від університету та бази практики.

Підсумки практики обговорюються на засіданні кафедри, а загальні підсумки всіх практик підводяться на звітній конференції з практики.

Зміст звіту. Звіт має містити відомості про виконання студентом усіх тематичних та індивідуальних завдань програми, висновки і пропозиції, список використаної літератури тощо.

Оформлення звіту. Звіт оформлюється за вимогами, які встановлює Національний університет біоресурсів і природокористування України.

Захист звіту. Звіт із практики захищається студентом на загальній конференції перед комісією, склад якої призначається завідувачем кафедри та затверджується наказом ректора. До складу комісії входять керівники практики від університету і, якщо можливо, від баз практики, науково-педагогічні працівники кафедри.

Атестація студентів за результатами практики проводиться в університеті протягом перших десяти днів після її закінчення.

Оцінювання практики. Загальна оцінка підсумків роботи студента-практиканта охоплює сумарне оцінювання:

- якості виконаної роботи під час практики (характеристика керівника практики);
- якості наповнення та оформлення звіту про практику;
- якості захисту звіту про практику (обґрунтованість, логічність, ясність, переконливість у доповіді та відповідях на запитання).

Проходження студентом виробничої соціально-педагогічної практики оцінюється за 4-бальною шкалою відповідно до таких критеріїв та показників:

Відмінно:

- Виконання програми практики (дотримання режиму практики, позитивний відгук керівника практики від установи, на базі якої проходила практика, своєчасне виконання індивідуального плану).
- Ведення документації (регулярне ведення щоденника практики, своєчасне і якісне оформлення звіту).
- Висока оцінка професійних якостей (морально-етичний обрис, загальна культура, професійний такт, комунікабельність, організаторські здібності).

Добре:

- Виконання програми практики (неістотні зауваження щодо режиму практики, відсутність негативних відгуків, позитивний відгук керівника практики від установи, на базі якої проходила практика із зазначенням окремих зауважень), своєчасне виконання індивідуального плану.

- Ведення документації регулярно ведення щоденника практики, неістотні зауваження щодо змісту і оформлення щоденника, своєчасне оформлення звіту.

- Позитивна оцінка професійних якостей (морально-етичний обрис, загальна культура, професійний такт, комунікабельність, організаторські здібності).

Задовільно:

- Виконання програми практики (нерегулярне дотримання режиму практики, наявність негативних зауважень у відгуку керівника практики від установи й організації, на базі якої проходила практика, зауваження щодо виконання індивідуального плану).

- Ведення документації нерегулярне ведення щоденника практики. Переважна більшість питань програми у звіті висвітлена, однак мають місце неточності, помилки, логічні похибки. Оцінка професійних якостей у цілому позитивна, але з певними зауваженнями.

Незадовільно:

- Виконання програми практики недбале дотримання режиму практики, неповний обсяг годин, негативний відгук керівника практики від установи чи організації, де проходила практика.

- Ведення документації: нерегулярне ведення щоденника практики або його відсутність, неякісне і несвоєчасне оформлення звіту.

- Оцінка професійних якостей нетактовне, неуважне ставлення до колег і користувачів соціальних послуг.

Оцінка за практику за чотирибальною системою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») вноситься до заліково-екзаменаційної відомості та до залікової книжки студента за підписом керівника практики або одного із членів комісії.

Студенту, який не виконав програму практики з поважних, підтверджених документально причин, може бути надано право її повторного проходження за індивідуальним графіком із фінансуванням усіх витрат на її організацію та проведення фізичними чи юридичними особами за окремим кошторисом.

Студент, який не виконав вимог практики або при повторному проходженні практики отримав у комісії незадовільну оцінку, відраховується з числа студентів університету.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ТВОРЧІ ЗАВДАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОГО ХАРАКТЕРУ НА ПЕРІОД ПРАКТИКИ

Індивідуальне завдання полягає в розробці авторського соціального характеру.

Проект повинен:

- Бути актуальним, соціально значущим, містити посилання на нормативну базу, яка демонструватиме компліментарність проекту з сучасною законодавчою базою.

- Представляти цільову групу, на яку скерований проект та бенефіціаріїв (отримувачів вигод).

- Мати конкретні цілі і завдання, які можна виміряти та відслідкувати доступними методами.

- Забезпечувати підготовку і підвищення кваліфікації спеціалістів, які беруть участь у проекті.

- Бути специфічним, таким, що пристосований до конкретних місцевих особливостей та умов його реалізації.

- Бути оригінальним і своєрідним у використанні сучасних доступних ресурсів, але при цьому бути таким, що його можна реплікувати-повторити в інших місцях.

- Бути реальним, демонструвати можливість досягнення позитивних результатів за наявних умов.

- Відповідати вимогам та стандартам опису проекту, встановленому організацією донором (установою, що фінансує проект).

- Бути реальним з точки зору можливої підтримки місцевим або державним бюджетом.

- Бути доцільним, мати практичну користь.

Структурні складові соціального проекту:

Назва соціального проекту

Актуальність соціальної проблеми

Мета проекту

Завдання соціального проекту

Етапи реалізації проекту

Обґрунтування проекту - характеризує його реалізацію в правовій (інформація про нормативно-правові документи, які регламентують відносини і діяльність на різних етапах здійснення завдання-проекту), економічному (включає базові розрахунки необхідних коштів, модель фінансування та його джерела), організаційному (характеризуються учасники його реалізації та їх функції; місце і час здійснення проекту; наявні та необхідні матеріально-технічні, інтелектуальні й інші ресурси) відносинах.

Зміст діяльності

Очікувані результати проекту.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ТВОРЧИХ ЗАВДАНЬ ДОСЛІДНИЦЬКОГО ХАРАКТЕРУ

1. Особливості соціально-правової роботи з профілактики правопорушень на Україні.
2. Стан злочинності і правопорушень серед неповнолітніх та молоді: причини порушень, заходи їх попередження.
3. Формування морально-правової відповідальності соціального педагога.
4. Соціально-кримінологічна характеристика суспільно-небезпечних діянь, пов'язаних з поширенням СНІДу.
5. Фактори детермінації поширення СНІДу в Україні.
6. Роль релігійного виховання у запобіганні злочинності в Україні.
7. Пріоритетні напрями, шляхи й механізми, перспективи реалізації державної політики України в галузі релігійних відносин.
8. Сім'я як об'єкт соціально-педагогічної діяльності.
9. Соціальна реабілітація сім'ї з дітьми з особливими потребами.
10. Особливості роботи соціального педагога з різними типами сімей.
11. Соціально-педагогічна підтримка дітей "групи ризику".
12. Соціально-педагогічна робота з дітьми-сиротами та дітьми, які залишились без батьківського піклування.
13. Прийомна сім'я як альтернативна модель утримання дитини в інтернатному закладі.
14. Соціально-педагогічна робота в інтернатних закладах.
15. Соціально-психологічні і психолого-педагогічні умови розвитку дітей з вадами психофізичного розвитку та дітей, яким встановлено інвалідність.
16. Соціальний патронаж сімей, що виховують дітей з особливими потребами.
17. Сучасні проблеми запобігання девіантної поведінки дітей та підлітків.
18. Система соціальної підтримки дітей з особливими потребами в Україні і за кордоном.
19. Сучасні соціально-педагогічні технології соціалізації та інтеграції у суспільство дітей з особливими потребами.
20. Особливості соціально-педагогічної роботи з профілактики правопорушень серед школярів.
21. Особливості роботи соціального педагога в мікрорайоні.
22. Форми організації соціальної допомоги підліткам за кордоном.
23. Позашкільні освітньо-виховні заклади та специфіка їх діяльності
24. Зміст, форми, методи і основні напрями соціально-педагогічної діяльності в умовах позашкільних освітньо-виховних закладів.
25. Державна підтримка і захист дітей у позашкільних закладах освіти і виховання.
26. Роль однолітків в соціальному формуванні особистості.
27. Типологія позашкільних освітньо-виховних закладів та специфіка їх діяльності.
28. Дитячі заклади оздоровлення та відпочинку – одна з умов соціального впливу на особистість.
29. Офіційні і неформальні об'єднання дітей і підлітків.
30. Криміногенні угруповання: типологія членів.

31. Правове забезпечення діяльності соціальних служб для молоді в Україні
32. Правові гарантії соціального захисту молоді в Україні.
33. Законодавча база та інститути соціальних служб для молоді, їх завдання і розв'язання проблем молоді.
34. Теоретико-методологічні концепції вивчення соціальної поведінки особистості.
35. Життєве самовизначення сучасної молоді.
36. Девіантні орієнтації в поведінці: теорія та тенденції розвитку.
37. Технологія діяльності соціального педагога щодо профілактики адитивної поведінки молоді.
38. Методика використання ігрових технік в соціальній вуличній роботі.
39. Форми і методи роботи щодо сприяння працевлаштуванню та вторинній зайнятості молоді.
40. Соціально-психологічні та педагогічні детермінанти адитивної поведінки молоді.
41. Профілактика негативних явищ у молодіжному середовищі.
42. Трудове виховання молоді як засіб запобігання правопорушень.
43. Соціально-педагогічна робота з молоддю в селах.
44. Соціальний захист дітей дитячих будинків та шкіл-інтернатів.
45. Основні напрямки соціального захисту молоді.
46. Молодіжна політика та молодіжний рух.
47. Соціально-педагогічна діагностика правопорушень підлітків та молоді
48. Основні тенденції розвитку психодіагностики в школі та інших навчальних закладах освіти.
49. Діагностика мотиваційної сфери та саморегуляції
50. Визначення психологічної готовності дітей до шкільного навчання як багатокомпонентне утворення
51. Соціальна педагогіка в США: соціально-педагогічна робота з сім'єю, в школі.
52. Соціально-педагогічна профілактика правопорушень у Німеччині, Франції (концепція виховуючого середовища, педагогічна анімація тощо.
53. Головні завдання, форми роботи й основні принципи діяльності органів, служб у справах неповнолітніх та спеціальних установ для неповнолітніх.
54. Форми та методи соціальної роботи за місцем проживання.
55. Види соціальних служб: завдання і головні функції.
56. Клієнти соціальних служб, їх класифікація.
57. Соціальні служби для молоді, головні завдання і функції їх діяльності.
58. Соціально-педагогічна робота з молоддю сім'єю, форми і методи їх роботи.
59. Соціальна робота з дітьми-інвалідами та молодими сім'ями, де проживають діти-інваліди.
60. Телефон довіри: організація, принципи діяльності.
61. Соціальна робота у неблагополучних, неповних і конфліктних сім'ях.
62. Основні цілі та завдання етики соціальної педагогіки.

63. Етичні проблеми соціальної педагогіки.
64. Становлення етики соціально-педагогічної діяльності у Великобританії.
65. Становлення етики соціально-педагогічної діяльності у Бельгії.
66. Соціально-етичні концепції в Росії.
67. Соціально-педагогічна робота українських братств.
68. Соціальна діяльність запорізьких козаків.
69. Етичні погляди та благодійність Г.С. Сковороди.
70. Етичні погляди та благодійна діяльність О.В. Духновича.
71. Соціальне значення товариства Червоного Хреста України.
72. Специфіка прояву добра і зла в діяльності соціальної служби.
73. Моральний обов'язок соціальних працівників, соціальних педагогів.
74. Совість як категорія професійної етики.
75. Професійна честь та гідність соціального педагога.
76. Основні напрями соціальної роботи в школах України.
77. Етика партнерських стосунків між соціальними працівниками.
78. Етика соціально-педагогічної діяльності з людьми похилого віку та інвалідами.
79. Моральні аспекти соціально-педагогічної роботи з неповнолітніми.
80. Сімейно-шлюбні відносини як предмет етики соціальної педагогіки.
81. Соціальний педагог у конфліктних і екстремальних ситуаціях.
82. Культура поведінки соціального педагога.
83. Етика соціально-педагогічної роботи як філософсько-соціальне вчення.
84. Етичні проблеми становлення соціальної роботи в Україні.
85. Вплив європейських етичних вчень на етику соціальної роботи в США.
86. Основні принципи і моральні норми професії соціального педагога.
87. Деонтологія в соціальних закладах.
88. Етичні проблеми взаємовідносин між соціальним педагогом і клієнтом.
89. Культура поведінки соціального педагога з клієнтом.
90. Індивідуальний підхід у процесі соціальної допомоги.
91. Особливості етикету з клієнтами різної статі.
92. Вимоги до професійної поведінки соціального педагога в етичних кодексах різних країн світу.
93. Соціально-психологічна, психолого-педагогічна характеристика соціального педагога.
94. Особливості застосування категорій деонтології в різних видах соціальної роботи.

ДОДАТКИ

Додаток А
Форма № Н-7.02

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
НАПРАВЛЕННЯ**

**на виробничу (соціально-педагогічну) практику в соціальних
установах**

Видано _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

(факультет)

(напрямок, спеціальність, курс)

Направлений

до _____

Завдання _____

Термін практики « _____ » днів з _____ по _____ 20 _____ р.

ПІДСТАВА: Наказ від « _____ » _____ 20 _____ р. № _____

МП **Декан** _____

**ВІДМІТКА ПРО ВИБУТТЯ ДО БАЗИ ПРАКТИКИ,
ПРИБУТТЯ ДО ПУНКТУ ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ВИБУТТЯ З
НЬОГО**

Вибув з _____ Прибув до _____

« _____ » _____ 20 _____ р.

« _____ » _____ 20 _____ р.

печатка Підпис _____ печатка Підпис _____

Вибув з _____ Прибув до _____

« _____ » _____ 20 _____ р.

« _____ » _____ 20 _____ р.

печатка Підпис _____ печатка Підпис _____

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Завдання на практику

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри соціальної
роботи та реабілітації

_____ (підпис) (ПІБ)

Гуманітарно-педагогічний факультет

ЗАВДАННЯ НА ПРАКТИКУ

Студенти(-ки) _____

Спеціальність 231 «Соціальна робота»

Курс 3 група _____

Вид практики: виробничої (соціально-педагогічної) практики в
соціальних установах

Термін проходження практики: з «___» _____ 20___ р. по
«___» _____ 20___ р.

Наказ на практику: № _____ від «___» _____ 20___ р.

База практики: _____

Перелік обов'язкових завдань:

1. Участь у настановній конференції з питань організації і проведення практики на базі Університету (отримання щоденника, орієнтовного календарного плану, завдань практики, повідомлення).
2. Участь у настановних зборах на місцях практики.
3. Знайомство з керівниками установи, керівником від бази практики, персоналом.
4. Складання індивідуального плану роботи на весь період практики (з керівником бази практики).
5. Вивчення нормативно-правової документації.
6. Проходження інструктажу з техніки безпеки.
7. Ознайомлення з місцем, графіком роботи та вимогами до неї.
8. Ознайомлення з діяльністю установи, метою та змістом її роботи, завданнями, напрямками, структурою діяльності.
9. Вивчення плану роботи установи.
10. Виконання різних видів робіт відповідно до визначених завдань практики та плану роботи установи.
11. Відвідування та аналіз соціально-педагогічних заходів, що проводяться установою (2 – індивідуальний та груповий).
12. Участь у розробці змісту та сценаріїв соціально-педагогічних заходів відповідно до плану роботи установи (2 заходи).
13. Участь у проведенні соціально-педагогічних заходів відповідно до плану роботи установи (2 заходи).
14. Підготовка звітних матеріалів про проведені заходи.
15. Здійснення аналізу соціально-педагогічних ситуацій, що виникли в даній установі під час практики, обґрунтування шляхів їх розв'язання (2 ситуації).
16. Збір і опрацювання матеріалу для написання творчого завдання.

17. Підготовка звіту про проходження навчальної (соціально-педагогічної) практики.

18. Захист практики.

Тема індивідуального завдання _____

Керівник практики від ЗВО _____

(підпис) (ПІБ)

Завдання прийняв до виконання _____

(підпис студента) (ПІБ студента)

« ____ » _____ 20 ____ р.

Титульна сторінка звіту про практику
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ
ЗВІТ

про проходження виробничої (соціально-педагогічної) практики в
соціальних установах

студента(-ки): ___ курсу _____ групи
спеціальності «Соціальна робота» _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник практики від університету: _____
(прізвище та ініціали)

Керівник практики від установи: _____
(прізвище та ініціали)

Національна шкала _____

Кількість балів _____ Оцінка ECTS _____

Члени комісії: _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

КИЇВ-20__

Орієнтовна структура звіту студента про практику

Титульний аркуш

ЗМІСТ

ВСТУП (актуальність проходження переддипломної практики, мета і завдання практики відповідно до конкретної установи, терміни та місце проходження практики)

Розділ 1. (Назва установи) ЯК ІНСТИТУТ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ

1.1. Функції, мета, завдання установи

1.2. Структура установи

1.3. Напрями роботи установи

1.4. План роботи установи на поточний рік

Висновки до першого розділу

Розділ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (назва установи)

2.1. Соціально-педагогічна характеристика заходів, проведених установою

2.2. Аналіз соціально-педагогічних ситуацій (під час практичної діяльності студентів) та шляхів їх розв'язання

2.3. Сценарії соціально-педагогічних заходів, що готувалися за безпосередньої участі практиканта з аналізом результатів

2.4. Розробка плану соціальної профілактики/соціальної допомоги/соціального захисту (відповідно до індивідуального завдання)

Висновки до другого розділу

ВИНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ДОДАТКИ

Щоденник проходження практики
Міністерство освіти і науки України
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ЩОДЕННИК
виробничої (соціально-педагогічної) практики в соціальних
установах

Студента(ки)

Спеціальність *231 «Соціальної роботи»*

Курс група

Термін практики з «__» червня 20 р. до «__» червня 20 р.

База практики *Київський центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді*

Наказ на практику: № « » від «24» травня 20 р.

МП

Прибув на базу практичного навчання «_____» _____ 20 р.

Інструктаж з охорони праці та техніки безпеки проведено

«_____» _____ 20 р. _____

(підпис відповідальної особи)

Київ – 2023 р.

ПАМ'ЯТКА СТУДЕНТУ

1. Студент перед відправленням на практику повинен пройти інструктаж з охорони праці та безпеки життєдіяльності на робочих місцях відповідальним від кафедри соціальної педагогіки та інформаційних технологій в освіті.

2. До початку проходження практики студент повинен отримати:

- направлення на практику;
- щоденник практики;
- завдання на практику.

3. Прибувши на базу практики, відповідно до навчального плану, студент повинен скласти індивідуальний план роботи, пройти інструктаж з охорони праці та техніки безпеки, ознайомитись з робочим місцем, правилами експлуатації оргтехніки, іншого устаткування, занести дані до щоденника.

4. Під час проходження практики студент зобов'язаний чітко дотримуватися правил внутрішнього розпорядку установи (організації).

5. Під час проходження практики студент щоденно здійснює аналіз виконаних завдань, коротко анує підсумки виконаної роботи. Записи з виконання індивідуальних завдань ведуться у розділі «Робочі нотатки».

6. Після закінчення практики на кафедрі соціальної педагогіки та інформаційних технологій в освіті студент здає: щоденник практики та звіт, підписані керівниками та завірені печатками; характеристику, завірену керівником установи, де студент проходив практику.

7. Навчальна практика студента оцінюються згідно з Положенням про організацію навчального процесу НУБіП України, заноситься до залікової книжки та відомості.

8. Студент, який не виконав вимог практики та отримав негативний відгук про роботу або незадовільну оцінку під час захисту звіту, направляється на практику повторно під час канікул за власний рахунок. У разі, якщо студент не виконав вимог практики до підписання перевідного наказу, він відраховується із числа студентів як такий, що не виконав навчального плану.

Графік проходження практики

№ пор	Дата	Назва підрозділу	Робота, що запланована для виконання	Підпис керівника про виконання
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

11				
12				
13				
14				
15				